

A rendelet részletesen szabályozza a hitbizományi kötöttség alatt maradt vagyon jogviszonyait új családi hitbizomány alapítását és jogviszonyait és a hitbizományi kisbirtok alapítását, kezelését, jogi kötöttségét és megszűnését, mely utóbbi kérdésekkel még külön fogunk foglalkozni.

Az 1936. évi XI. t.-c. hatálybalépésével hatályukat veszítették a 15.742/1862. sz. udvari rendelet, az 1090/1869. I. M. számú, a 7390/1909. I. M. számú, a 17.152/1913. I. M. számú, a 48.001/1913. I. M. számú, az 5200/1919. M. E. számú rendeletek, a 85.800/1919. F. M. sz. rendelet 33. §-a és 60.000/1921. F. M. sz. rendelet 250. §. utolsó bekezdésének a főudvarnagyi bíróságra vonatkozó rendelkezése, a 46.000/1930. I. M. sz. rendelet 1. §-a 5. pontjának a nem peres ügyekre vonatkozó rendelkezése és a hitbizományi ügyekben követendő eljárás szabályainak kiéészítése tárgyában 10.130/1931. I. M. sz. rendelet.

A hitbizományi ügyekben fizetendő külön eljárási költségeket 1937. január 15. napján hatályba lépett 1500/1937. I. M. számú rendelet szabályozza.

Az óvadékképes értékpapírok jegyzékének, valamint az üzleti biztosítékul és bánatpénzül elfogadható értékekre vonatkozó összeállítást a 174.840/1936. IV. a. P. M. sz. renDELETEZ mellékelt kimutatás tartalmazza (1917. évi B. K. 11. szám).

A részvénytársaságok és szövetkezetek üzleteredményének felhasználása tárgyában hozott 1937. január 17. napján hatályba lépett 30/1937. M. E. sz. rendelet (B. K. 13. szám). A rendelet értelmében a részvénytársaságok és szövetkezetek üzleteredményének felhasználásáról szóló 1210/1932. M. E. számú rendeletet az 1936. június 30. napja után záródó üzletévről készített legközelebbi év mérlegében kitett üzleti nyereség hováfordítása tárgyában is alkalmazni kell.

A rendelet a legutóbbi 100/1936. M. E. számú rendelettől eltérően az értékpapírok értékelésére nézve nem rendelkezik, ennél fogva az 1936. június 30. napja után záródó üzletévre az értékpapírokat a mérlegkészítés általános szabályainak megfelelő értékkel kell a mérlegbe felvenni, vagyis az értékpapírok nem értékelhetők magasabbra, mint a mennyi a tényleges forgalmi érték.

A rendeletben hivatkozott 1210/1932. M. E. számú rendelet értelmében a részvénytársaságok és szövetkezetek legközelebbi közgyűlése a folyó évi június hó 30. napja után záródó üzletév nyereségének hováfordítása tárgyában abban az esetben, ha az óvatos üzletvezetés úgy kívánja, úgy határozhat, hogy a társaság sem osztalékot, sem a nyereség terhére az igazgatóság tagjai részére semmiféle díjazást vagy nyereségrészesedést (tantième) nem fizet és a kimutatott nyereséget a közgyűlés elhatározásához képest csupán a társasági alkalmazottak jóléti céljait szolgáló alapoknak vagy intézményeknek a szokásos kereteknek megfelelő táplálására és nyílt tartalékok képzésére vagy meglévő ily tartalékok gyarapítására fordítja, az ezután fennmaradó nyereségnek pedig új számlára való elővitelét rendeli el. Ily határozatban osztalék, valamint a nyereség terhére díjazás vagy

nyereségrészesedés juttatása csak együttesen mellőzhető. A közgyűlés ilyen határozatot még akkor is hozhat, ha az alapszabályok rendelkezései szerint a kimutatott nyereségből elsősorban osztalékot vagy az igazgatóság tagjai részére díjazást vagy nyereségrészesedést kell fizetni. A közgyűlés határozatát nem lehet megtámadni azon az alapon, hogy osztalék vagy jutalék kifizetésének mellőzését óvatos üzletvezetés nem tette szükségessé.

Magyar—jugoszláv fizetési forgalom. A magyar—jugoszláv áruforgalomból származó fizetések 1937. január 1-től kezdve deviza kompenzációban kerülnek lebonyolításra. A lebonyolítás a MNB. és a Jugoszláv NB. közvetítésével történik a Pénzügyintézet Központ, a Magyar Általános Hitelbank, a Magyar Leszámlító és Pénzváltó Bank és a Magyar Pesti Kereskedelmi Bank mint lebonyolító bankok útján. A devizakompenzáció keretében a dinár összegek a mindenkori hivatalos árfolyam és a megállapított felárak mellett fognak adásvétel után elszámolást nyerni.

A lebonyolítás szabályai: A *Jugoszláviába szállító magyar exportőr* „E” jelű lilaszínű kiviteli tanúsítványon a MNB-kal szemben visszavonhatatlanul kötelezettséget vállal arra, hogy az áruszállításból eredő dinár követelését legkésőbb az üzletkötés feltételeiben megállapított esedékesség időpontjában a felsorolt lebonyolító bankok valamelyike útján a magyar—jugoszláv devizakompenzációban el fogja adni és a kiviteli tanúsítványokon kötelező nyilatkozatot tesz, hogy áruszállításból eredő dinár követelésének eladására valamely lebonyolító banknak limitálás nélküli eladási megbízást ad. A lebonyolító bankoknak felajánlott dinár követelések jugoszláviai levelezői útján a MNB-nak a Jugoszláv NB-nál vezetett „Compte global” elnevezésű számlájára kerülnek lefizetésre. A megtörtént lefizetésről a MNB. a lebonyolító bankokat értesíti, melyek az értesítést a kedvezményezett exportörhöz haladéktalanul továbbítani kötelesek. Ha valamely exportőr a MNB. számlájára lefizetett dinárösszeg eladása iránt a lefizetésről szóló értesítés vételének időpontjában még nem adott volna limitálás nélküli megbízást, erről a lebonyolító bank a MNB. bankosztályát azonnal értesíti.

Jugoszláv áruk magyar importőrjeinek a dinár vásárlási engedélyre irányuló igényléseket a tartozás esedékessége előtt az eddig követett gyakorlatnak megfelelően idejében be kell nyújtaniuk a végből, hogy a MNB. ezen igénylések alapján az alább említett pengőlefizetési engedélyeket kellő időben kiadhassa. A vásárlási engedélyek iránti igénylésekkel igazolt árutartozások hivatalos árfolyamon számított pengő ellenértékét és a mindenkori eladási (magasabb) felárat a lebonyolító bankok egyikénél a Jugoszláv NB. nevében vezetett „Jugoszláv áruforgalmi zárolt pengőszámlára” kell lefizetni a MNB. fizetési engedélye alapján. A jugoszláv áruforgalmi zárolt pengőszámlára történt lefizetések nem bírnak teljesítés hatályával. Ha az igényelt összeg teljes pengőösszege nem került lefizetésre, az engedély birtokosa nyilatkozni köteles arra nézve, hogy a le nem fizetett